

PENJAT D'UN LLUM

**OPTA AL PREMI 5è CONCURS LITERARI
DE RELAT CURT ANTONI SELLA I MONTSERRAT**

Modalitat: Santiago Rusiñol

Pseudònim: Càndida Duran

'Amistades que son ciertas, nadie las puede turbar'

Don Quijote (Miguel de Cervantes)

Estimat amic meu,

T'escric aquestes lletres des del Temple del Modernisme, el nostre Cau Ferrat. La teva marxa a París ens ha deixat a tots moixos perquè ens manca la teva alegria. Però quina joia tan gran quan he trobat el teu regal al bell mig de la sala del Cau per sorpresa. Quan l'he descobert m'he posat a riure a ple pulmó! T'ho tenies ben callat i ja gairebé no me'n recordava dels apunts que en vas fer el dia d'aquella broma, més divertida per a tu que per a mi, és clar. A ningú no li agrada que el deixin penjat a tres metres per sobre del terra, a mercè dels burletes, a mitja feina, i que li diguin que està "penjat d'un llum"!

Recreo aquí el que va passar perquè en quedi constància i que ens en puguem riure sempre que no estiguem junts. Ja em corregiràs si creus que no és fidel el meu relat al que va passar aquella tarda.

Estava jo assegut a la làmpada central de la sala del Cau a una alçada encara no massa elevada. Sempre utilitzo la làmpada com a seient per fer els meus esbossos quan venen els de la companyia de teatre a assajar els diàlegs. Aleshores, estàvem preparant l'estrena de *'La Intrusa'*, en ple assaig (com la vam gaudir fa tot just uns dies a la Segona Festa Modernista!). I estant així, penjat de la làmpada pintant (pujar-la i baixar-la a plaer és divertit, sempre que sigui jo qui ho fa), ves per on, a tu et va semblar molt graciós, en complot amb la resta, els actors, arrossegant el cademat entre uns quants sense que me n'adonés i a traïció. Vau estirar tant el cademat que vaig quedar més a prop del sostre que del terra, ja lluny del meu cavallet i amb la paleta i pinzells a la mà. De res no va servir que supliqués que em baixéssiu. Et vas posar a prendre apunts del meu posat de fracassat i boig i em vas dir que titularies el quadre "Penjat d'un llum!", perquè els modernistes prou que n'estem de penjats, bojos, com un llum, colgats, a la lluna, somiant i creant i fugint a l'Orient, al passat i la nit bohèmia, l'absenta i la morfina... Una mica bojos sí que ho som, ho reconec, però no cal passar-se. Qui va demostrar ser més boig aquella tarda? Tu o jo? Qui està més penjat d'un llum, Ramon?

Després, tot observant el quadre (permet-me aquesta consideració forassenyada), vaig veure el molí sota la meua figura i vaig pensar en les nostres nits a París, a Montmartre, el Moulin de la Galette... Però ara que el miro i el remiro, saps què hi veig? Hi veig també els molins del Quixot de Cervantes. O no estava també el Quixot ben guillat i tenia uns ideals que eren ben nostres, el de la noblesa, l'amor, l'obsessió per l'art i la literatura? Tu i jo som una mica

com el Quixot i *Sancho*, Ramon, no en tinguis cap dubte, que a banda d'estar literalment penjat d'un llum en aquest quadre i estar-ho en el sentit figurat, no estic sol en aquesta escomesa tan idealista que és la nostra, de fer entendre al món que l'art, l'amor i la bellesa són els grans ideals del nostre temps i volem que així sigui pels segles dels segles...

També sé que aquest retrat tan peculiar és un intent d'immortalitzar el gran canalitzador de l'art modernista al nostre oblidat i pobre país, sempre vivint d'esquena als grans avenços i modes de París... Digue'm egocèntric, però has de reconèixer que res no em preocupa més i que no defujo les meves responsabilitats. Sé que no vols ser menys que altres artistes que m'han retratat amb certa vena caricaturesca com l'amic Zuloaga o el teu protegit, en Picasso... Tots ells, sense cap mena de dubte, noms entre els quals tu no hi volies faltar, bandarra!

Nogensmenys, sé que la meva conferència "*Mis hierros viejos*", pronunciada a l'Ateneu Barcelonès al gener et va colpir. Però és que com seria, estimat amic, la modernitat i l'art i la bellesa sense recol·lectar-la? Com seria el Cau si no fos Ferrat, amb tota aquesta acumulació d'objectes preciosos que res tenen a envejar a les més valuoses gemmes portades des de territoris ignots?

D'altra banda, espero que t'hagis emportat un bon record de la nostra gran estrena i de la Segona Festa Modernista, abans de marxar a París. Va ser tot un èxit, oi? Sitges és el meu descans i el meu quarter general, cap guerra no té sentit si no és per lluitar per l'amor, la bellesa i la llibertat! Els soldats han de portar pinzells a les mans, som els cavallers errants dels valors més nobles de la terra, encara que després ens diguin que estem penjats d'un llum, bon amic meu. I com al final del Quixot, estimat *Sancho*, no em deixis recuperar el senderi, no deixis que ens despertem d'aquest somni, que encara que la resta rigui, tu i jo sabem que estem fent com toca. Tocats de l'ala, penjats d'un llum i amb els pinzells com espases ben preparats per traçar el món com sabem que és i no com volen que sigui.

Espero retrobar-te ben aviat, estic escrivint una nova obra de teatre, les paraules de la qual ressonen com música als nostres cors. Sé que t'agradarà, es dirà '*L'Alegria que passa*'. Que la teva, bon amic, no trigui a entrar per la porta del Cau Ferrat ben aviat.

Una enorme abraçada i moltes gràcies pel regal! Tindrà un lloc privilegiat a la sala del Cau on vas immortalitzar-la.

Amb afecte,

El teu amic, Santiago Rusiñol.

Cau Ferrat, Sitges, 1 d'octubre de 1893.

Relat inspirat en l'obra:

Obra: *Rusiñol dalt d'una làmpada de ferro forjat*

- Autor: Ramon Casas (Barcelona, 1866-1932)
- Data: 1893
- Tècnica: Oli sobre tela
- Mides: 199,8 x 99,7 cm
- Col·lecció: Museu del Cau Ferrat (Sitges). Col·lecció Santiago Rusiñol, núm. inv. 32.008

